

Nye levesteder af beton og plast

Firmaet SeaCult vil kombinere anlægsarbejder med forbedringer for havets fisk, dyr og planter



Sverre Meisingset har etableret SeaCult, som nu er skandinavisk ejet.

Af Lone Hansen

Når der skal lægges kabler på havbunden, spules de ofte ned for at beskytte dem mod skader. Men hvorfor ikke lægge låg på kablerne i stedet og samtidig skabe ekstra huller til jomfruhummere og andre bundlevende arter?

Der bruges masser af of-

fentlige midler på at pumpe sand ind til kystsikring, og ofte ødelægger det kystnære levesteder for fisk og planter. Hvorfor ikke i stedet få sandet til at lægge sig, så der opstår en naturlig beskyttelse af kysten?

Det er et par af ideerne fra firmaet SeaCult. Med en baggrund fra den norske landbrugssektor har Sverre



Kunstige habitater sættes ud ved Hammerfest i Norge, blandt andet fulgt af miljøværnschefen Tom Erik Næss. (Foto: SeaCult)



Efter to år med kunstige habitater ved Hammerfest er der skabt liv på en tidligere ørkenagtig havbund. Et område svarende til to fodboldbaner er retableret for ca. 2 millioner norske kroner. (Foto: SeaCult)



11 meter lange stykker kabelbeskyttelse med fem elementer er lagt ud som led i et projekt i Vänerne i Sverige. (Foto: SeaCult)

Meisingset siden 2001 arbejdet med at udvikle ideer til kystsikring, kabelbeskyttelse, forbedring af levesteder for fisk og beskyttelse af havmølle-fundamenter. Nogle af ideerne er afprøvet gennem en årrække, både i Norge, Sverige og Dubai. Flere testprojekter er undervejs ligesom egentlig anvendelse af de konstruktioner i beton og plast, der er udgangspunktet for SeaCults produkter.

Kunstig habitat

Noget af det første i varekataloget var et "habitat" – en konstruktion i beton og plastrør, der er seks meter i diameter og to en halv meter høj. Den fyldes med sten

og har en samlet overflade på 300 kvadratmeter, hvor havbundsvegetation kan trives og skabe trygge levesteder for fisk.

- For eksempel kan den bruges til at genskabe livet i en fjord, nævner Sverre Meisingset, der har set resultater fra afprøvninger ved Risør og Hammerfest i Norge samt i Dubai.

- Det er dyrene, som kommer først. Fisk og havdyr er der, så snart habitatet er placeret. Men på halvandet år er der også masser af planter, fordi frø af mikroorganismer i havet fæstner sig. Og konstruktionen er så høj, at den når op i friske vandmasser. Den kan bruges som erstatning i områder, hvor man gennem mange år har haft travlt med at fiske alle sten op, siger Sverre Meisingset.

Habitatet er led i samme filosofi, som ligger bag andre SeaCult-ideer.

- Vi skal have stoppet ødelæggelsen af havet og begynde at stille samme krav til søs som på land, at folk skal genskabe, hvad de ødelægger, siger Sverre Meisingset.

Læ mod bølger

En anden konstruktion er tænkt til at skabe læ for bølgerne langs kysten, så stranden beskyttes mod erosion, eller til at beskytte for eksempel moleanlæg eller vindmølle-fundamenter mod ødelæggelser fra hårdtslående bølger. Teknikken er gennem tre år afprøvet med succes som strandbeskyttelse i Dubai ved den arabiske golf.

- Det er nok ikke noget, der kan bruges på den jyske vestkyst, for der er bølgerne og strømmen hård. Men teknikken kan bruges de steder, hvor det er muligt at få beskyttelsen til

at blive liggende, og vi har blandt andet samarbejdet med SINTEF, DHI og Sveriges Tekniske Institut om afprøvning, nævner Sverre Meisingset.

Han tilføjer, at teknikken ikke kun beskytter mod erosion og ødelæggelser, men også skaber nye levesteder.

Låg på kabler

Samme princip om at kombinere beskyttelse og fordele for livet på havbunden ligger bag udviklingen af betonelementer til at beskytte kabler. De er støbt med huller, hvor eksempelvis jomfruhummer kan grave sig ned.

- I dag vil alle grave kabler ned, men der findes ikke mange rapporter om, hvordan kablerne har det bagefter. Mange steder ligger kablerne synlige, fordi gravearbejdet har løst bundmaterialet, så bundstrømme kan føre det væk. Ved i stedet at dække kablerne med betonelementer, som kobles sammen i en lænke, bliver kabel-traceet til et habitat. Det koster ikke mere end de traditionelle løsninger med at spule kablerne ned, men det er en miljøgevinst i forhold til nedspuling, og samtidig øger det levetiden på kablet, nævner Sverre Meisingset.

I øjeblikket arbejdes der med at lægge kabelbeskyttelse i den svenske sø Vänerne, hvor firmaet SeaWörks er entreprenør for SeaCult.

- Vi har en ny løsning på vej, hvor kabel og beskyttelse kan lægges samtidig. Det skal vi i gang med til næste år, og energileverandører i både Danmark, Norge og Sverige er meget interesserede, siger Sverre Meisingset.

Grundstødt og smadret

Et lille fiskefartøj fra Rønne blev smadret af det hårde vejr i sidste uge, efter at det havde fået motorstop og var stødt på grund i Fredensborg-bugten ud for Rønne, oplyser DR Bornholm.

Grundstødningen skete sidste onsdag aften på grund af et motorstop. Fiskeren ombord blev bjærget i land i en motorbåd, men måtte efterlade sin enmandskutter, hvor den var stødt på grund tæt på kysten.

Inden fartøjet nåede at blive bjærget, var det slået i stykker af blæst og høje bølger og brækket i to dele, som drev ind på stranden.

Havmølle på dybt vand

En norsk forsøgsvindmølle skal fra efteråret producere strøm fra en position på en stor vanddybde omkring ti kilometer vest for Stavanger. Møllen Hydrowind, der med fundamenter vejer omkring 5300 tons, stikker 100 meter ned under vandet, men er kun fastgjort til havbunden med tre solide ankre. Selve møllen og dens fundament flyder i vandet, oplyser www.ing.dk.

Havmøllen måler omkring 65 meter over havoverfladen, og vingene har en diameter på 82 meter. Møllen ventes at få en produktion på 2,3 MW og den bygges af StatoilHydro.

Hirtshals kårer stadig Årets Sild

Hirtshals Handelsstandsforening har besluttet at fortsætte kåringen af Årets Sild, selv om det sidste år blev besluttet ikke længere at lade et panel af kendisser udpege årets bedste sild. Nu blev der i stedet lavet et arrangement med plads til 150 deltagere, som kunne stemme om, hvilken sild blandt otte kandidater, de synes er årets bedste. Det løb af stabelen 13 juni, og råvarerne kom alle fra virksomheden Lykkeberg Sild. Det var en kryddersild, der vandt årets konkurrence.

Fiskeriets Servicefag
...støtter fiskerne – hver dag!

